BALLERUP

SOCIAL OG SUNDHED
Sundhedsstrategisk afsnit

Dato: 23. november 2015

Tlf. dir.: 4477 2693
E-mail: cho@balk.dk
Kontakt: Camilla Hoelstad Holm

Notat

Evaluering af pilotprojekt "Sundhedsuge" og anbefalinger for indsatsen fremover

Baggrund

Pilotprojekt "Sundhedsuge" opstod som en ide i koordinationsgruppen for børn og unges sundhed og trivsel i foråret 2015. Indsatsen kunne bidrage til at opfylde det fælles mål om at øge børns sundhed og trivsel i C-BUR, C-SIK og C-SS.

Sundhedsugen var i tråd med den faglige prioritering af indsatsområderne for børn og unge i Ballerup Kommunes Sundhedsplan i 2015-16. Samtidig var den også en del af den primære forebyggelse og generelle sundhedsfremme, som er prioriteret i Ballerup Kommunes Sundhedspolitik.

Ballerup kommune tilhører kommunesocialgruppe 3, hvor 4 er det laveste i forhold til sundhedsudfordringer[1]. Inddelingen er baseret på oplysninger om bruttoindkomst, uddannelsesniveau og erhvervstilknytning fra registre.
En rapport[2] fra november 2015 anslår desuden, at der er 10,9 % sårbare børn i Ballerup Kommune. De sårbare børn er karakteriseret ved i gennemsnit at være væsentligt dårligere stillet på en lang række sociale og sundhedsmæssige baggrundsforhold, end det er tilfældet for deres jævnaldrende. De sårbare børns forældre har lavere indkomst og uddannelse og har ofte begået kriminalitet og været i kontakt med et psykiatrisk hospital, end det er tilfældet for forældrene af den øvrige børnegruppe. De sårbare børns opvækst er således i høj grad præget af en række sociale og sundhedsmæssige risikofaktorer.
Sundhedsugen var med til at opfylde folkeskolereformens målsætning om, at folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater, fordi et øget fokus og en styrket indsats på tidlig forebyggelse i daginstitutioner og skoler er med til at mindske den sociale ulighed i sundhed.
Samtidig var sundhedsugen også med til at understøtte implementeringen af den nye skolereform ved at give inspiration til, hvordan der kunne arbejdes med sundhed i fagene samt til de 45 minutters daglig bevægelse i undervisningstiden.

Indholdet i sundhedsugen byggede på evidensbaserede tilbud, herunder anbefalinger fra Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker, som der er en forventning om, at alle

[1] Region Hovedstaden: "Sundhedsprofil for region og kommuner 2013".
[2] Det nationale institut for kommuners og regioners analyse og forskning(KORA): "Sårbare børn – hvem er de, hvor bor de og hvordan klarer de sig", Socialstyrelsen november 2015

kommuner som minimum har implementeret på grundniveau. Aktiviteterne blev afviklet af sundhedsprofessionelt personale i samarbejde med ledelse, lærere og pædagoger.

Der blev afholdt sundhedsuge i fem daginstitutioner i distrikt syd og på en skole. Det foregik i børnehusene Villa Kulla, Lilletoften, Lundebjerg, Sol og Mudder og Ellekilde i uge 38 samt på Baltorpskolen i uge 41.
Daginstitutionerne og skolen deltog på frivillig basis.

Mål med sundhedsugen

Formålet med sundhedsugen var at stille viden og de faglige kompetencer om børnesundhed til rådighed for skoler og institutioners fremtidige arbejde. Alle temaerne var med fokus på sundhedsfremme, inspiration til at integrere sundhed i dagligdagen/undervisningen samt at udbrede viden om tilbud på børnesundhedsområdet.

Indhold i sundhedsugerne

Koordinationsgruppen havde i samarbejde med daginstitutionsområdet udarbejdet et fast program. Der var fem temaer fordelt over fem dage. Motorik, tandsundhed, hygiejne, følelser og mad. Daginstitutionerne fik forinden udleveret et katalog med beskrivelse af temaerne, så der også kunne arbejdes videre med temaet efterfølgende. Daginstitutionerne fik besøg af motorikkonsulent, tandlæger, sundhedsplejersker, kommunallæge og klinisk diætist. Tema om mad for vuggestuebørn varetog personalet selv ud fra materialet.

Plan for sundhedsuge (uge 38) i distrikt syd Skovlunde

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Lundebjerg	Tandsundhed (B)	Mental sundhed (B)	Mad (V+B)	Motorik (V)	Håndhygiejne (B)
Lilletoften	Håndhygiejne (B)	Tandsundhed (B)	Mental sundhed (B)	Mad (V+B)	Motorik (V)
Villa Kulla		Håndhygiejne (B)	Tandsundhed (B) / Motorik (V)	Mental sundhed (B)	Mad (V+B)
Sol og Mudder	Mad (V +B)		Håndhygiejne (B)	Tandsundhed (B) / Motorik (V)	Mental sundhed (B)
Ellekilde	Mental sundhed (B)	Mad (V+B)	Motorik (V)	Håndhygiejne (B)	Tandsundhed (B)

V = Vuggestuebørn og B = Børnehavebørn
Ca. 546 børn i alt

Skolen modtog et katalog, hvor de kunne vælge mellem en række aktiviteter. I forbindelse med kataloget blev der også udleveret materiale til lærerne, som de selv kunne arbejde med i undervisningen både under og efter sundhedsugen.
Aktiviteterne varede fra 45 min. til en hel dag. Behovet for lærer- og pædagoginvolvering varierede, således at nogle aktiviteter stod lærerne selv for med

støtte fra sundhedsfaglige medarbejdere og i andre aktiviteter underviste sundhedsfaglige medarbejdere, hvor lærerne hjalp med at holde ro og fokus hos eleverne.

<u>På skolen var der følgende fordeling af klasser i de forskellige temaer:</u>

Aktivitet valgt under tema:	Antal og repræsentation af klassetrin:
Fysisk aktivitet, leg og bevægelse	13 klasser (0., 1., 2., 4. og 7. klasser)
Tandsundhed	13 klasser (0., 1., 4., 6., 7. klasser)
Kropsbevidsthed	20 klasser (1., 2., 3., 4., 6. og 7. klasser)
Sundhedsplejen	11 klasser (0., 4., 5., 6., 7. og 9. klasser)
Hvad er sundhed	3 klasser (1., og 7. klasser)
Det handler om mad og drikke	7 klasser (1., 2. og 4. klasser)
Mental sundhed	7 klasser (4., 6., 7. og 9. klasser)
Antal i alt som har modtaget undervisning af sundhedsfagligt personale.	74 klasser

1040 børn i alt.

<u>Skema for et af temaerne på skolen:</u>

Fysisk aktivitet, leg og bevægelse

	Mandag (RU)	**Tirsdag (RU)**	**Onsdag (GRA)**	**Torsdag (GRA)**
08:00-08:45	2.d stjerneløb, Dansk	I-move 7.e Matematik	I-move 7.ab Matematik	3.b talstafet Matematik
08:45-09:30	2.d stjerneløb, Dansk	I-move 7.e	I-move 7.ab	3.c talstafet Matematik
09:45-10:30	0.d og e Bevægelsespauser	I-move 7.e	I-move 7.ab	1.a gang i skelettet Natur/teknik
10:30-11:15	4.e Sjov med motorik Idræt	I-move 7.e	I-move 7.ab	
12:15-13:00	1.e Bevægelsespauser	I-move 7.e	I-move 7.ab	2.a gang i skelettet Matematik

RU = Rugvænget, GRA = Grantoften

Målgrupper

De to primære målgrupper i daginstitutionerne var børnene og personalet omkring børnene. I skoleregi var indsatsen ligeledes målrettet både elever samt lærere og pædagoger.
For børnene og eleverne blev der sat sundhed på dagsordenen, og de skulle i forskellige sammenhænge forholde sig til egen sundhed og blev fx opmærksomme på kroppen på en ny måde eller lærte, hvad der gav syreskader på tænderne.
Personalet i både daginstitutioner og skole deltog i temaerne og aktiviteterne og fik inspiration til, hvordan der kunne arbejdes med sundhed på stuen eller i klasseværelset. De fik udleveret materiale, så de kunne arbejde videre med temaerne

fremover, og der blev videregivet kontaktinformationer til sundhedsfagligt personale, hvis de senere fik brug for faglig sparring, information om tilbud m.v.

Organisering

Koordinationsgruppen for børn og unges sundhed og trivsel var initiativtager samt ide- og projektmager på pilotprojekt "Sundhedsuge".
Medarbejdere fra følgende afdelinger planlagde og koordinerede aktiviteterne: Sundhed og Forebyggelse, Center for Børne- og Ungerådgivningen, Sundhedsplejen, Kommunale Tandpleje, Ballerup Familiehus, pædagogisk leder på Baltorpskolen og leder af børnehuset Ellekilde.
Desuden var der samarbejde med afdelingen Udvikling og Kommunikation om pressedækning af ugerne.
I sundhedsugerne besøgte personalet fra de nævnte afdelinger daginstitutioner og skole.

Succeskriterier

Følgende succeskriterier var opstillet for sundhedsugerne:

At opnå et øget fokus på tidlig opsporing og forebyggelse hos personalet omkring børnene herunder at de fik kendskab til de forskellige tilbud på børnesundhedsområdet.
At det blev en sjov uge.
At der blev skabt kontakter til et videre samarbejde på tværs
At personalet omkring børnene/eleverne fik inspiration til at integrere sundhed i hverdagen/undervisningen.
At kendskabet til det brede og positive sundhedsbegreb hos personalet omkring børnene blev øget, og det blev tænkt med, som en del af børns udvikling, læring og trivsel.
At der blev skabt en øget bevidsthed om sundhed hos både børn/elever og personalet omkring dem.
At medvirke til at mindske den sociale ulighed i sundhed.

Uddybende beskrivelse af formål, indhold og forventet effekt

Håndhygiejne

I forebyggelsespakken for hygiejne er en af anbefalingerne, at børn og unge i dagtilbud og skoler får undervisning og instruktion i korrekt håndhygiejne og forebyggelse af infektioner. En anden anbefaling er at personalet i dagtilbud/skoler har den nødvendige viden om håndhygiejne. Temaet om håndhygiejne i sundhedsugen er med til at sikre, at Ballerup kommune lever op til dette.

Mangelfuld hygiejne bidrager til udbredelsen af smitsomme sygdomme. Spredning af smitsomme sygdomme kan være en stor belastning for den enkelte borger og rammer også samfundet i form af sygefravær og af tabt arbejdsfortjeneste. Skolebørn går desuden glip af undervisningen ved sygefravær.
Øget forekomst af resistente mikroorganismer og flere børn pr. stue/klasse end tidligere er eksempler på, at det er nødvendigt at have fokus på hygiejne.
Infektionssygdomme er en af de hyppigste årsager til akut sygdom hos børn.
Der er en social ulighed i forekomsten af smitsomme sygdomme, hvor børn af mindre velstillede/kortuddannede forældre har flere sygdomsepisoder end børn af mere velstillede forældre. Da sundhedsugen er en del af den tid, hvor børnene er i daginstitutionen eller skolen blev det sikret, at alle børn uanset social baggrund fik undervisning.

Der er evidens for at fokus på håndhygiejne begrænser smitte og nedsætter sygeligheden hos børn, ansatte og forældre i institutionerne, hvilket også giver mindre sygefravær. Det er derfor forventeligt, at der vil være en mindre forekomst af sygefravær blandt de ansatte og børn samt forældre til de børn, der har medvirket i sundhedsugen.

Fysisk aktivitet, bevægelse og leg herunder motorik og kropsbevidsthed

Forebyggelsespakken for fysisk aktivitet har for børn både fokus på fysisk aktivitet og motorik, da motoriske færdigheder hænger sammen med lysten til bevægelse og fysisk aktivitet hos børn. Gode motoriske færdigheder har desuden betydning for blandt andet barnets selvværd og sociale kompetencer.
Der er en solid evidens for at fysisk aktivitet har en betydelig forebyggende effekt på en række sygdomme samt på for tidlig død. Udover den sundhedsmæssige effekt af fysisk aktivitet bidrager især idræt med sociale fællesskaber, almen dannelse og kropslige erfaringer. Der er en social ulighed i graden af fysisk aktivitet, hvor socialt udsatte børn er mindre fysisk aktive end øvrige børn. Tal fra kommuner i region hovedstaden viser, at 8 procent af indskolingsbørnene har motoriske vanskeligheder[3].
Det anbefales derfor, at både daginstitution og skole har øget fokus på at stimulere børnenes motorik samt at personalet har mulighed for få vejledning i både motorik og fysisk aktivitet af fagprofessionelle.
Effekten af sundhedsugen i daginstitutionerne er derfor en øget viden hos personalet, om hvordan de kan stimulere børnene motorisk.

Børn der er fysisk aktive i mindre end en time dagligt har højere forekomst af motoriske vanskeligheder end børn, der er aktive i mere end en time dagligt.
Folkeskolereformen er med til at understøtte, at børnene får en hverdag med mere fysisk aktivitet, idet der er et krav om 45 minutters daglig bevægelse.
Effekten af sundhedsugen på skolerne er derfor, at lærerne og pædagogerne har fået inspiration til, hvordan de kan arbejde med bevægelse i fagundervisningen.

Mad

Der blev aftalt et møde med en medarbejder fra Fødevarestyrelsens rejsehold og på baggrund af dette udarbejdet et materiale til daginstitutionerne.

I børnehaverne blev der efter ønske fra personalet sat fokus på sunde madpakker. Alle børnehavebørn lavede en tegning med deres egen madpakkehånd, som blev lamineret og efterfølgende kunne bruges som dækkeserviet til måltiderne i løbet af dagen. De fik også en pjece om sunde madpakker med hjem til deres forældre.
Børnene var meget optagede af, hvad en sund madpakke kunne være og forhåbningen er, at der fremover bliver sat mere fokus på indholdet i madpakken både hos børnene, personalet og forældrene.

I vuggestuen var temaet "madværksted", hvor børnene skulle hjælpe så meget som muligt med tilberedningen af maden fx ælte dej, pensle brød og rive æbler. Formålet var at stimulere børnenes sanser med forskellige smage, konsistenser og dufte og samtidig stimulere deres sprog ved at tale om, hvor maden kom fra, og hvad de forskellige køkkenredskaber hed.

<u>I skolen var der følgende læringsmål:</u>
At barnet tilegner sig viden om fødevarer, således at de kan forholde sig til, om en fødevare bør spises /drikkes til hverdag eller til fest

[3] Forebyggelsespakke Fysisk Aktivitet, Sundhedsstyrelsen 2012

At barnet stifter bekendtskab med fuldkornsmærket og nøglehulsmærket
At barnet / den unge oplever, at der er mange veje til sundhed, og at den ikke er ens for alle.
At barnet/den unge kan udvælge relevante og valide kilder om sundhed på internettet, som de kan bruge til at finde viden om sundhed, underbygge argumentation m.v.

Formålet med aktiviteten var, at barnet/den unge inviteres til at reflektere og diskutere mulige veje til sundhed gennem fotos som barnet / den unge selv har tage med sin mobiltelefon. Herunder kan kosten, måltidet, kropsidealer, fællesskaber mv. blive diskuteret. Det handler ikke kun kom den ideelle kost, men om at være et menneske i balance - at kunne holde ud at være i sin krop.

Tandsundhed

I daginstitutionerne var målgruppen børnehavebørn. Der blev fortalt om gode vaner omkring tandbørstning, kost fx sukkerindhold i forskellige fødevarer og rokketænder. På skolen var der aktiviteter tilpasset hvert klassetrin. Aktiviteterne var børsteinstruktion på stor model, bore i gipsmodeller, dr. Rabbits ballontur (13 min tegnefilm på dvd om tandsundhed), gætte sukkerindhold i forskellige fødevarer, instruktion i tandbørstning på klinikken, dialog om kost – hverdag og fest, information om energidrikke ved at måle pH-værdier i forskellige væsker og tale om erosioner. Formålet var at informere børnene, om hvad der har betydning for deres tandsundhed, og hvad de selv kunne være opmærksomme på. Sundhedsugen indgik derfor, som en del af tandplejens forebyggende indsats og bidrager til at mindske forekomsten af caries og syreskader hos børnene.

Sundhedseksperimentarium

Sundhedseksperimentariet er en metode, hvor eleverne skal igennem forskellige værksteder, hvor de får testet deres egen sundhed. Det er et fast koncept som sundhedsplejen afholder for alle 9. klasser i Ballerup Kommune. I de fire sundhedseksperimentarier, der blev holdt i sundhedsugen var der ekstra tiltag i form af medvirken af både rygestopinstruktør og klinikassistent.

Mental sundhed

Sundhedsstyrelsen tager udgangspunkt i WHO's opfattelse af mental sundhed som en tilstand af trivsel, hvor individet kan udfolde sine evner, kan håndtere dagligdags udfordringer og stress samt indgå i fællesskaber med andre mennesker[4].

Ifølge forebyggelsespakken for mental sundhed er der blandt de 11-15-årige 20 %, der har tre eller flere tegn på dårlig mental sundhed i deres daglige liv. De er kede af det, nervøse, har svært ved at falde i søvn, føler sig udenfor eller er pressede af skolearbejdet. Børn fra sårbare familier er særligt udsatte for sociale og mentale problemer på længere sigt. En af de faktorer som påvirker den mentale sundhed i en negativ retning er dårlig trivsel/læring i dagtilbud/skoler.

En af anbefalingerne handler om børns trivsel i dagtilbud, hvor daginstitutionerne arbejder målrettet med at fremme kognitiv, emotionel og social udvikling. Det drejer sig om at skabe fællesskaber, hvor alle børn har et tilhørsforhold, adgang til fortrolige voksne, udviklingsmuligheder og hvor der ikke foregår mobning.
Ligeledes i skolen kan indsatser til fremme af kognitiv, emotionel og social udvikling, opbygning af sociale fællesskaber og forebyggelse af mobning fremme børns trivsel og hermed den mentale sundhed.

[4] Forebyggelsespakke Mental Sundhed, Sundhedsstyrelsen 2012

Temaet mental sundhed i sundhedsugen er med til at sikre at Ballerup kommune lever op til nævnte anbefalinger.

Med mental sundhed som overordnet ramme ønskes det at give det pædagogiske personale inspiration til, hvordan børnehavebørns opmærksomhed på egne og andres tanker, følelser og kropslige fornemmelser kan højnes og udvikles. Videre ønskes det at sætte fokus på handlemuligheder, når et barn mistrives, herunder betydningen af at have nogen at tale med, opmærksomhed på ressourcer i barnets netværk, samt at understøtte barnets evne til selv at regulere følelser.

Materialet er udarbejdet således, at børnehavernes pædagoger og medhjælpere selv skal varetage undervisningen. Der blev stillet en dag til rådighed i, hvor materialet blev gennemgået for institutionernes personale.

Materialet til indskoling og mellemtrinene tager udgangspunkt i følgende problematikker:
Angst, alkoholmisbrug, skænderier, depression, PTSD og ADHD.
Materialet til indskoling og mellemtrin bygger på materialet fra Psykiatrifondens kampagne "Snak om det". Materialet består af korte tegnefilm til hvilke, der knytter sig en række spørgsmål og øvelser. Konteksten kan være det enkelte barns udfordringer, men familierelationerne rundt om barnet inddrages også. Der er således også fokus på effekterne af, at have søskende eller forældre, som lever med psykiske problemer.

Til udskolingen lægges fokus overordnet på affektregulering, dvs. hvordan den unge lærer at regulere egne følelser, dels i relation til indre tilstande (fx tanker, følelser og kropslige fornemmelser), men også i relation til omgivelserne herunder familie, venner osv. Efter efterspørgsel fra lærerne lægges fokus her især på selvskade og brug af stoffer.

Selvskade: Der er fra skolernes side i forvejen truffet aftale med Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade (LMS) om en række workshops ud fra konceptet BodyTalk. Her sættes fokus på at give unge værktøjer, de kan bruge til at opbygge deres selvværd. Med BodyTalk skabes der endvidere opmærksomhed på og forståelse for, hvordan bekymringer om udseende kan påvirke den unges liv.

Stoffer: Klassedialogen er et undervisningsmateriale udviklet af Viden- og kompetencecenter Unge og Rusmidler (del af U-turn). Materialet er bygget op omkring en film, hvori "Sarah" fortæller om sine erfaringer med hash. Efter at have set filmen deles klassen ind i grupper med forskellige roller (forældre, kammerater, Sarah selv etc.), og skal nu i en fælles dialog udveksle refleksioner, synspunkter og forskellige handlingsforslag i en "battle".

Øvelsen kan have mange formål herunder at skærpe elevernes opmærksomhed på nogle af årsagerne til, at nogle unge begynder at tage stoffer, at hjælpe de unge til at have øje for - og kunne handle på - egne og andres tegn på mistrivsel samt at skabe forstyrrelser i de unges tanker og holdninger til rusmidler.

Lærerne stod selv for undervisningen og der blev arrangeret et formøde med lærerne om, hvordan undervisningen kunne gribes an.

Erfaringsopsamling fra pilotprojekt i 2015

Daginstitutioner

Alle daginstitutionerne besvarede evalueringsskemaet. Generelt var der meget positive tilbagemeldinger og et ønske om, at konceptet blev gentaget. Det var en positiv oplevelse og personalet blev inspirerede. Det betød især meget for personalet, at der kom fagpersoner på besøg, som kunne vise, hvordan de kunne gribe det an i deres egne rammer. Børnene havde fået meget ud af det og fx lært hvordan man vasker hænder. De havde også syntes, at det var sjovt og spændende, at der kom gæster. Der kom også noget konstruktiv kritik, som blev taget til efterretning. Flere af daginstitutionerne svarede, at de efter sundhedsugen ville arbejde videre med nogle af temaerne og fortsat bruge det udleverede materiale.

Skole

Sundhedsugen på skolen viste, at der var behov og interesse for sundhed og tilbagemeldingerne fra lærerne var generelt positive. Det gav skolen en god lejlighed til at sætte fokus på sundhed, hvilket til tider kunne være en udfordring, da der ikke var afsat faste timer til dette i skemaet.
Uge 41 er en oplagt uge for skolerne at afholde sundhedsuge i, da den i forvejen er en temauge, som traditionelt har fokus på fysisk aktivitet og afsluttes med skolernes motionsdag om fredagen. Baltorpskolen, som deltog i pilotprojektet, anbefalede, at det også fremover blev afholdt i uge 41.
I det afprøvede koncept var der meget valgfrihed blandt aktiviteterne, hvilket medførte, at der blev en omfattende koordineringsopgave for at få skemaer, lokaler og ønsker til at op.

Opgaver i de forskellige afdelinger for sundhedsugen på skolen og i de fem daginstitutioner:

Afdeling	**Fagpersoner**	**Opgaver**
Tandplejen	Tandlæger og klinikassistent	Mødedeltagelse og koordinering. Forberedelse og undervisning på skole og daginstitutioner ved tandlæger samt klinikassistents deltagelse i sundhedseksperimentarierne for 9. klasserne.
Sundhedsplejen	Sundhedsplejersker	Mødedeltagelse og koordinering. Forberedelse og undervisning på skole og daginstitutioner Sundhedsplejen har brugt 125 timer inkl. Sundhedseksperimentariet og pubertetsundervisning. Dette ville vi alligevel have gjort, så ekstra tid er reelt 129-56 = 73 timer.
C-BUR	Motorikkonsulent	Mødedeltagelse og koordinering. Forberedelse og undervisning på skole og i daginstitutioner.
Familiehuset	Psykologer og familiebehandlere	Mødedeltagelse og koordinering. Forberedelse og formøder med skole og daginstitutioner
Sundhed og Forebyggelse	Klinisk diætist	Mødedeltagelse og koordinering. Forberedelse og undervisning på daginstitutioner. Forberede materiale til skolerne.
	Kommunallæge	Mødedeltagelse og deltagelse i tema om hygiejne i daginstitutioner.

	Prof. bachelor i sundhed og ernæring,	Mødedeltagelse og koordinering. Forberedelse og undervisning på skole.
	Studentermedhjælper (idrætsstuderende)	Forberedelse og undervisning på skole. Udarbejdelse af undervisningsmateriale
	Sundhedskoordinator	Projektledelse. Møder, planlægning, koordinering, pressedækning, evaluering og udarbejdelse af skriftligt materiale. Forberedelse og undervisning på skole.
	Rygestopinstruktør	Deltagelse i sundhedseksperimentarium for 9. klasserne
C-SIK	Pædagogiske ledere på skole – 2 matrikler	Koordinering af møder, skemaplanlægning og formidling til lærere og pædagoger.
C-SIK	Daginstitutionsledere	Koordinering af møder og formidling til medarbejderne.
Møder i koordinationsgruppen for børn og unges trivsel	3 medarbejdere fra Sundhed og Forebyggelse, medarbejde fra Center for Børne- og Ungerådgivningen, leder Sundhedsplejen, Afd. leder Kommunale Tandpleje, leder Ballerup Familiehus, pædagogisk leder Baltorpskolen og leder børnehuset Ellekilde.	Udvikling og planlægning af sundhedsuger samt koordinering mellem afdelingerne.
Kommunikationsafdelingen	Medarbejder	Pressedækning af begge uger.

Timeforbrug i afdelingerne, der medvirkede i pilotprojekt sundhedsuge:

Center	Afdeling	Fagpersoner	Planlægning, forberedelse m.m.	Undervisningstid inkl. transport	Timer i alt
C-BUR	Inklusionsafsnittet	Motorikkonsulent	6	24	30
C-BUR	Familiehuset	Psykologer og familiebehandlere	29,5		29,5
Subtotal C-BUR					**59,5**
C-SS	Tandplejen	Tandlæger og klinikassistent	50	50	100
C-SS	Sundhedsplejen	Sundhedsplejersker	10	63	73
C-SS	Sundhed og Forebyggelse	Klinisk diætist	27,5	22,5	50
C-SS	Sundhed og Forebyggelse	Kommunallæge	5	5	10
C-SS	Sundhed og Forebyggelse	Prof. bachelor i sundhed og ernæring,	13	9	22
C-SS	Sundhed og Forebyggelse	Studentermedhjælper (idrætsstuderende)	10	24	34
C-SS	Sundhed og Forebyggelse	Sundhedskoordinator (projektleder)	96	24	120
C-SS	Sundhed og Forebyggelse	Rygestopinstruktør		6	6
Subtotal C-SS					**415**
Politisk sekretariat	Kommunikation	Journalist	6		6
	Møder koordinationsgruppen for børns sundhed og trivsel, 6 møder		94,5		94,5
Total			**347,5**	**227,5**	**575**

Tandplejen udleverede tandbørster og tandpasta til børnene samt købte diverse materialer til brug i undervisningen for i alt ca. 1800,- kr.
Sundhed og Forebyggelse gav alle børnehavebørnene pjecen: "Giv madpakken en hånd" med hjem til deres forældre. Pjecerne kostede i alt 1050,- kr.

Anbefalinger til fortsættelse af sundhedsuger

Daginstitutioner

Konceptet for sundhedsuge bliver implementeret, som en fast del for daginstitutionerne. Formen fortsætter med at være 5 faste temaer fordelt med et tema pr. dag.
Lederne for daginstitutionerne skal have information om sundhedsugerne på ledermøde i foråret, så det kan komme ind i daginstitutionernes årshjul.
Daginstitutionerne har selv ansvaret for den interne kommunikation, forberedelse og opfølgning på sundhedsugen.
De kostfaglige eneansvarlige skal i højere grad indgå i kostdelen, fx i form af møder med den kliniske diætist inden sundhedsugen.
Der skal være mere fokus på opkvalificering af personalet i daginstitutionerne. Evt. i form af flere formøder med sundhedsfaglige medarbejdere inden sundhedsugerne.
Oplagte eksterne aktører, der beskæftiger sig med sundhed for børn og unge samt praktikanter fra relevante uddannelsesinstitutioner skal i højere grad indgå i afholdelsen af sundhedsugerne.

Forslag til sundhedsuge for daginstitutionerne
Der bliver fast afholdt en sundhedsuge i daginstitutioner pr. år i løbet af efteråret.
Da der er 17 daginstitutioner, vil der blive et rul med 5-6 daginstitutioner pr. år og alle daginstitutioner vil have afholdt en sundhedsuge pr. 3. år.
I planlægningen bliver der taget højde for antal børn og distriktsopdeling af daginstitutionerne.

Skoler

Efter drøftelser i koordinationsgruppen for børn og unges sundhed og trivsel samt forum for børns sundhed og trivsel er der enighed om at ændre konceptet til samme form som daginstitutionernes sundhedsuge. Det betyder, at tema og tidspunkter er fastsat på forhånd for hvert klassetrin. Fx så kunne alle 0. og 1. klasserne have fokus på hygiejne - håndvask, 2. og 3. klasserne have fokus på aktiv fagundervisning, 4. og 5. klasserne på kropsbevidsthed, 6. klasserne på tandsundhed, 7. klasserne på mad og drikke, 8. på seksuel sundhed og 9. klasserne på mental sundhed. De resterende dage kunne lærerne selv bestemme, hvilke sundhedstemaer de ville arbejde med i klasserne. Det sundhedsfaglige personale kunne være behjælpelige med faglig sparring og relevant materiale. Her ville der også være mulighed for at samarbejde med eksterne aktører som fx interesseorganisationer.

Forslag til sundhedsuge på skoler
Der bliver fast afholdt en sundhedsuge på skoleområdet om året i uge 41. Det går efter aftale på skift mellem skolerne og følger så vidt muligt distriktsopdelingen, så det bliver koordineret med hvilke daginstitutioner, der i samme år afholder sundhedsuge.
Alle skoler vil på denne måde have afholdt en sundhedsuge pr. 5. år.

Estimeret ressourceforbrug til sundhedsuger pr. år

Der var et samlet ressourceforbrug på 575 timer, hvoraf de 347,5 blev brugt på udvikling, planlægning, koordinering og forberedelse. De resterende 227,5 blev brugt i form af undervisningstid i henholdsvis daginstitutioner og skole.

C-BUR brugte ca. 60 timer og C-SS ca. 415 timer. Ledere i C-SIK lægger desuden tid i opgaven til koordination. Hertil kommer ca. 95 timer i koordinationsgruppen for børns sundhed og trivsel, hvor alle 3 centre er repræsenteret.
Da konceptet nu er udviklet og afprøvet vil der være en del materiale, som kan genbruges og der er derfor en forventning om at kunne reducere antallet af timer til forberedelse. Det vil dog stadig være en ny skole og nye daginstitutioner, som indsatsen skal koordineres og planlægges i samarbejde med og konceptet for skoleområdet skal ændres. Der tages derfor udgangspunkt i timeforbruget for pilotprojektet på ca. 575 timer/år.

Herudover er der forslag om et mindre budget på 15.000 kr. pr. år, som skal bruges til materialer, som bliver udleveret til børnene og daginstitutionerne fx tandbørster, bog og pjecer.

Indstilling

Koordinationsgruppen for børns sundhed og trivsel samt Forum for børns sundhed og trivsel (afsnitslederniveau) anbefaler begge en fortsættelse af pilotprojekt "Sundhedsuge" og indstiller til 0-25 års udvalget, at:

- Der bliver afholdt sundhedsuger i perioden 2016 – 2019 som anbefalet med udgangspunkt i estimatet på 575 timer/år.
- C-BUR, C-SIK og C-SS prioriterer indenfor egen ramme og afsætter personaleressourcer til indsatsen.